



Temeljem odluke Predsjedništva DZNP-a na sjednici Skupštine održanoj 30. kolovoza 2021. donesen je

ETIČKI KODEKS DRUŠTVA

Uvodne odredbe

Društvo za zaštitu novinarskih autorskih prava (DZNP) je strukovna udruga koja potiče novinarsku kreativnost i vrednovanje novinarskog autorskog rada. Osnove djelovanja DZNP-a su suvremene stečevine zaštite autorskih i srodnih prava i pozitivna iskustva Republike Hrvatske u zaštiti autorskih prava. U svom radu Društvo će se rukovoditi iskustvima i pravnim stečevinama Europske unije. Te stečevine u osnovi se temelje na konsenzusnim dogovorima o etičkim vrijednostima i normama svih ili demokratske većine socijalnih pripadnika a ne na propisanim normama pojedinih društvenih interesnih skupina.

Svrha Etičkog kodeksa je podizanje svijesti članova i članica DZNP-a o poštovanju etičkih načela i jačanje etičnoga ponašanja u praksi. Svi članovi i članice DZNP-a i ostali sudionici u aktivnostima DZNP-a obvezni su u svom radu djelovati prema načelima i standardima Etičkog kodeksa.

Etičkim kodeksom članovi DZNP-a utvrđuju pravila o profesionalnom i poslovnom ponašanju i etička načela u djelovanju članova i članica DZNP-a, kao i postupak utvrđivanja povreda odredbi i načela ovoga Etičkog kodeksa (nadalje: Kodeks).

Odredbe Kodeksa obvezuju sve članove DZNP-a, neovisno o tome kada su postali članovi.

Temeljna načela

1. Poštovanje jednakosti i različitosti mišljenja

Članovi i članice DZNP-a poštuju rasne, nacionalne, vjerske, spolne, rodne, političke, svjetonazorske, kulturne i druge različitosti svih sudionika aktivnosti DZNP-a. Društvo promiče slobodnu razmjenu ideja, toleranciju i kritičko mišljenje.

2. Sudjelovanje u društvenim procesima

DZNP potiče članove i članice na aktivno i odgovorno sudjelovanje u životu zajednice i civilnog društva objektivnom i nepristranom analizom društvenih pitanja te konstruktivnim traženjem i evaluiranjem rješenja tih pitanja što doprinosi konsenzusu najšire društvene zajednice o etičkim vrijednostima.

3. Razvoj osobnih potencijala

DZNAP promiče formalno, neformalno i cjeloživotno obrazovanje svojih članova i članica.

4. Solidarnost i međusobna suradnja

DZNAP potiče na izražavanje solidarnosti prema svim članovima i članicama.

5. Interkulturalno učenje i razmjena

Aktivnosti DZNAP-a potiču mogućnost učenja od drugih i razmjenu iskustava između regija, država i različitih kultura. Suradnja s ljudima različitog porijekla doprinosi smanjivanju predrasuda i stereotipa.

6. Dobrovoljnost

Sudjelovanje u aktivnostima DZNAP-a je dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina te je oslobođeno od svih oblika pritiska, osim odgovornosti prema ostalim sudionicima.

7. Transparentnost

Rad DZNAP-a je javan. Javnost rada osigurava se putem sredstava javnog priopćavanja, vlastite internetske stranice i društvenih mreža, javnošću rada Skupštine i drugih tijela te redovnim izvješćima svim članovima i članicama DZNAP-a.

8. Zaštita ugleda DZNAP-a

Članovi i članice dužni su čuvati i unapređivati ugled DZNAP-a.

Etički standardi

Članovi i članice DZNAP-a trebaju svojim ponašanjem biti primjer u društvu i stoga se trebaju držati sljedećih etičkih standarda:

1. poštovanja različitosti osobnosti, stavova, sustava vrijednosti i životnih uvjeta svih sudionika aktivnosti DZNAP-a;
2. poštovanja povjerljivosti osobnih i privatnih podataka;
3. predstavljanja informacija bez iskrivljavanja i bez nametanja svojih političkih, vjerskih i drugih osobnih uvjerenja;
4. korištenja primjerenog jezika;
5. pažljiva odnosa prema prostoru u kojem se odvijaju aktivnosti DZNAP-a: sprečavanja nastanka materijalne štete, održavanja čistoće prostora, racionalnog korištenja potrošnih materijala;
6. poštovanja svih pozitivnih propisa;
7. profesionalnosti i stručnosti u radu (primjene svih važećih standarda i stručnih pravila, poštujući ljudska prava i slobode);
8. poštovanja fizičkog i psihičkog integriteta svih sudionika te uzusa prihvatljive komunikacije u svim interakcijama;
9. jednakog odnošenja prema svim sudionicima u aktivnostima DZNAP-a, bez pokazivanja pristranosti i protekcije;
10. čuvanja ugleda struke i ugleda DZNAP-a (članovi su dužni suzdržavati se od bilo kakvih javnih istupa ili iznošenja mišljenja i stavova koji umanjuju ugled struke ili DZNAP-a. Pod

mišljenjima i stavovima podrazumijevaju se intervjui, predavanja, izvješća, znanstveni radovi ili novinski članci, poruke namijenjene većem broju osoba, kao što su e-mailovi i objave na društvenim mrežama);

11. članovi i članice DZNAP-a ne smiju javno istupati u ime DZNAP-a, osim kada su na to ovlašteni odlukom tijela DZNAP-a

Primjena Etičkog kodeksa u radu tijela DZNAP-a: Skupštine; Predsjedništva; predsjednika/ce, glavnog tajnika/ce, Nadzornog odbora; Odbora za zaštitu autorskih prava i Vijeća časti

Ponašanje članova i članica tijela DZNAP-a jednih prema drugima mora se temeljiti na uzajamnom poštovanju, povjerenju, korektnosti, suradnji i pristojnosti.

Članovi i članice tijela DZNAP-a dužni su se suzdržati od bilo kakvih izjava ili aktivnosti koje predstavljaju uvredu za drugog člana/icu ili mu nanose štetu, neovisno o tome je li posrijedi poslovni ili privatni život člana/ice.

Članovi i članice tijela DZNAP-a dužni su svoje međusobne prijepore raspraviti ponajprije pred tijelima DZNAP-a te se suzdržati od podnošenja tužbe pred nadležnim sudom ili podnošenja kaznene prijave, dok tijela DZNAP-a ne donesu pravorijek. Navedeno pravilo ne primjenjuje se u slučaju kada bi za zahtjev člana/ice DZNAP-a zbog prvenstvenog obraćanja tijelima DZNAP-a nastupila zastara zahtjeva ili gubitak prava, zbog čega ne bi svoja prava mogao ostvariti pred nadležnim sudom.

Član/ica DZNAP-a ne može biti imenovan na dužnost u tijelima Društva bez svojeg pristanka.

Članovi i članice tijela DZNAP-a dužni su čuvati poslovnu tajnu i ne priopćavati je osobama koje nisu članovi tijela.

Poslovnom tajnom smatraju se:

- podaci koje Skupština, Predsjedništvo, predsjednik/ca ili glavni tajnik/ca DZNAP-a proglase poslovnom tajnom uz obvezno obrazloženje;
- informacije bitne za rad i interese DZNAP-a tijekom rasprave o njima unutar pojedinog tijela dok ga ono ne usvoji/odbaci i priopći članovima, odnosno javnosti;
- podaci koje nadležno državno tijelo priopći DZNAP-u kao povjerljive informacije od nacionalnog interesa;
- mjere i načini postupanja za slučaj izvanrednih okolnosti te dokumenti koji se odnose na obranu;
- isprave i podaci čije bi priopćavanje neovlaštenoj osobi bilo protivno interesima DZNAP-a, prema odluci nekog od tijela DZNAP-a.

Poslovnu tajnu dužni su čuvati i svi članovi i članice, zaposlenici i vanjski suradnici, bez obzira kako su za nju saznali. Obveza čuvanja poslovne tajne postoji i nakon prestanka članstva, ugovora o radu ili drugog ugovora o poslovnoj i drugoj suradnji.

Podaci i isprave o poslovnoj tajni dat će predsjednik/ca ili glavni tajnik/ca DZNAP-a na uvid ovlaštenim osobama nadležnih državnih tijela.

Povreda čuvanja poslovne tajne razlog je za isključenje iz DZNAP-a, a za zaposlenika predstavlja težu povredu radne obveze.

Stegovne mjere

Ponašanje člana/ice DZNAP-a koje nije u skladu s načelima i pravilima propisanim Etičkim kodeksom treba biti prijavljeno Vijeću časti.

Ako Vijeće časti procijeni da treba postupati po navedenoj prijavi u roku od 30 dana mora donijeti prijedlog stegovne mjere ili odbaciti prijavu.

Vijeće časti će na temelju preporuke i sukladno težini prekršaja članu/ici odrediti stegovnu mjeru. Vijeće časti prema članovima DZNAP-a može izreći stegovne mjere:

1. opomene (u pisanom obliku);
2. isključenja iz DZNAP-a.

Opomena se izriče članu/ici koji je svojim djelovanjem doveo do narušavanja ugleda DZNAP-a, poremećaja u njegovu radu ili je DZNAP-u prouzročio materijalnu ili moralnu štetu, ako posljedice tog djelovanja nisu takve da iziskuju isključenje i ako se može očekivati da član/ica neće nastaviti s ponašanjem koje šteti DZNAP-u.

Član/ica može biti isključen iz Društva:

- ako je njegova javna djelatnost u suprotnosti s ciljevima postojanja DZNAP-a predviđenim Statutom;
- ako je osuđen zbog posebno nečasnog kaznenog djela;
- ako je svojim djelovanjem ili ponašanjem u DZNAP-u ili u vezi s njim postupajući suprotno načelima rada i djelovanja članova DZNAP-a izraženih u Statutu ili drugom općem aktu DZNAP-a izazvao ozbiljniji poremećaj u radu DZNAP-a, naškodio ugledu DZNAP-a ili prouzročio DZNAP-a znatniju materijalnu ili moralnu štetu.

Ako se prijava podnosi protiv člana/ice Vijeća časti, on se mora izuzeti iz rasprave i glasanja.

Prijavljeni član/ica DZNAP-a ima pravo na očitovanje o prijavi, kao i pravo žalbe na odluku Vijeća časti Predsjedništvu u roku od osam dana od njezina izricanja. Predsjedništvo donosi odluku o žalbi u roku od 30 dana od njezina primitka.

Završne odredbe

Etički kodeks DZNAP-a napisan je u skladu sa Statutom DZNAP-a, a sve žalbe na njegovu primjenu upućuju se Predsjedništvu DZNAP-a na mail predsjednistvo@dznep.hr ili pisanim putem na adresu sjedišta DZNAP-a.

Ovaj Kodeks stupa na snagu izglasavanjem na Skupštini 30. kolovoza 2021.

Društvo za zaštitu novinarskih autorskih prava
Valentina Wiesner, predsjednica